

Matkalla

Kesällä koko Suomi on liikkeessä. Sen näkee auton kilometrimittarista ja sunnuntai-illan ruuhkasta moottoritiellä.

Usein vain käy niin, että matka kulkee aina samaa tuttua reittiä: kaupungista kesämökille ja takaisin. Piipahdetaan ehkä Prisman tai ABC:n kautta, pyritään välttämään yllätyksiä ja minimoimaan matka-aika.

Tämä on murheellista, sillä maamme on täynnä loistavia kesäkaupunkeja. Kaikkina muina vuodenaikoina kaikista Suomen taajamista lausutaan aina sama kaihoisa lause: kesällä tämä on aivan erinäköinen. Oletteko koskaan kuulleet paikkakunnasta, joka mainostaisi itseään loistavana syys-, talvi- tai kevätkaupunkina?

Viime kesänä teimme kolmen päivän mittaisen Länsi-Suomen kiertueen. Matkasuunnitelma syntyi spontaanisti pari päivää ennen lähtöä, palaset vain lokahtelivat mukavasti paikoilleen niin kuin elämässä toisinaan käy.

Ensimmäinen pysähdyspaikkamme oli Tammisaari. Söimme päivällistä purjehdusseuran ravintolassa. Katselimme veneitä ja veneiden ympärillä hyöriviä ihmisiä. Iltapäiväaurinko kiillotti ravintolan ikkunat ja välkähteli Itämeren aalloilla. Tunnelma oli niin läpikotaisin kesäinen, että Tammisaarta talvella oli vaikea edes kuvitella.

Seuraavana päivänä matka jatkui peltojen ja metsien halki kohti Naantalia. Kesäaamun tunnelma oli sellainen kuin sen pitikin olla, samanlainen kuin joskus lapsuudessa isän Saabin takapenkillä. Kun valitsi oikean kanavan, radio-ohjelmatkin olivat samanlaisia. Auto tuntui umpiolta, jossa aika oli pysähtynyt.

Naantalissa havahduimme todellisuuteen. Muumimaailma helteisenä heinäkuun lauantaina on nelivuotiaan paratiisi, muttei välttämättä mikään levon ja rauhan tyyssija. Toisaalta sekin sijaitsi luonnonkauniilla saarella, jossa pahinta tungosta oli helppo paeta kauemmas kalliolle.

Orastava stressi laukesi viimeistään illalla Rymättylässä. Vietimme yön sähköttömällä mökillä pienessä saarella, kymmenen minuutin venematkan päässä mantereesta. Uimme rantakaislikossa kädenlämpöisessä vedessä ja kuuntelimme hiljaisuutta. Auringonlaskun aikaan viereisistä saarista kantautui ilonpidon ääniä, mutta nekin kuuluivat asiaan, muistuttivat omalla tavallaan Suomen kesän lyhydestä ja ainutkertaisuudesta.

Sunnuntain ohjelmassa oli vielä rippijuhlat Porissa. Vaihdoin juhlaaateet levähdyspaikalla ja ehdin viimeisten joukossa voileipäkakulle. Istuimme tiilitalon pihalla vähän jo viilentyneessä säässä, heitimme tikkaa ja pelasimme mölkkyä.

Muistimme, että Porissa oli jazzit. Oikeastaan jazzit olivat jo olleet, oli jazzien viimeinen päivä. Joku ehdotti, että lähtisimme silti jazzkadulle.

Sunnuntaina alkuillasta festivaalitunnelma ei ymmärrettävästi ollut ylimmillään. Viimeiset Kirjurinluodolta valuvat ihmiset istuivat avarissa olutteltoissa ja miettivät kenties jo lomaltapaluuta. Metrilakua, t-paitoja ja sisäfiileepihvejä myytiin puoleen hintaan. Silti kaikessa tässäkin oli jotain syvästi suomalaista ja totta – jokin melkein käsin kosketeltava tunnelma, joka kotona tai mökin kuistilla olisi jäänyt kokematta.

Kannattaa siis poiketa tieltä tai tehdä varta vasten asiaa. Aivan sama minne, kesähän on kaikkialla. ■

Juha Itkonen on helsinkiläinen kirjailija. Hänen teoksiaan on palkittu muun muassa Valtion kirjallisuuspalkinnolla ja Nuori Aleksis -palkinnolla.

